

PRZEMOC SEKSUALNA WOBEC DZIECI

PERSPEKTYWA OFIAR

OPRACOWANIE DR MARCIN BEDNARCZYK

CO WARTO WIEDZIEĆ

- 25% kobiet i 8% mężczyzn doświadcza wykorzystywania seksualnego w dzieciństwie (WHO),
- Co 5 dziecko w Europie doświadczyło wykorzystywania seksualnego (Metaanaliza EU 2012),
- Wykorzystywanie seksualne dziecka może trwać przez wiele lat, nawet do dorosłości,
- Większość przypadków wykorzystywania seksualnego dzieci nigdy nie zostaje ujawniona – „I” dziecko na „I0” (tylko), powie komuś, że jest wykorzystywane seksualnie,
- W 80% przypadków wykorzystywania seksualnego dziecko zna sprawcę, często mu ufa.

CZYM JEST WYKORZYSTYWANIE SEKSUALNE

Wykorzystywanie seksualne dziecka

to zaangażowanie go przez dorosłego w
jakąkolwiek aktywność seksualną
niezależnie od motywów (Finkelhor, 1986)

PRZEMOC SEKSUALNA – PERSPEKTYWA OFIAR

- Zachowania seksualne wobec dziecka z kontaktem fizycznym
- Zachowania seksualne wobec dziecka bez kontaktu fizycznego

SYTUACJA DZIECKA OFIARY PRZEMOCY SEKSUALNEJ

- W 80% sprawcą jest osoba bliska.
- Żelazna zasada - potencjalną ofiarą może być każde dziecko.
- Kryteria wyboru ofiary.

ROZPOZNAWANIE PRZEMOCY SEKSUALNEJ U DZIECI

1. Erotyzacja dziecka
2. Problemy emocjonalne dziecka
3. Zachowania autodestrukcyjne
4. Dolegliwości psychosomatyczne
5. Objawy nerwicowe
6. Problemy szkolne
7. Inne jednoznaczne objawy

DŁUGOTERMINOWE SKUTKI WYKORZYSTYWANIA SEKSUALNEGO

Efektem wykorzystywania seksualnego jest;

- Około 6% diagnozowanych przypadków depresji,
- 6% przypadków uzależnienia od alkoholu i/lub narkotyków
- 8% prób samobójczych,
- 10% przypadków stanów lękowych, oraz
- 27% przypadków stresu posttraumatycznego PTSD (WHO, 2006).

DLACZEGO KRZYWDZONE DZIECI MILCZĄ

- 25% nie wierzyło w skuteczność jakiegokolwiek pomocy,
- 20% obawiało się stygmatu społecznego oznaczenia,
- 10% było zastraszone przez sprawcę,
- 9,8% nie wiedziało komu powiedzieć,
- 9,2% była to obawa przed rozpadem rodziny,
- 7,5% dzieci starało się zapomnieć, wyprzeć traumatyczne doświadczenia,
- 4,5% odczuwało bezsilność w tej sytuacji (Browne 2009).

SYGNAŁY W ZACHOWANIU DZIECKA

- **Zaczyna unikać** zostawiania sam na sam z którymś z członków rodziny.
- **Przejawia niespodziewany lęk** przed jakąś osobą dorosłą albo nie chce się z nią kontaktować.
- **Próbuje powiedzieć** o wykorzystywaniu w sposób pośredni – za pomocą aluzji i wskazówek.
- **Opisuje zachowania jakiejś osoby** dorosłej, wskazujące na to, iż chce dziecku zrobić krzywdę.
- **Wydaje się przygnębione i wycofane**, skarży się na dolegliwości fizyczne, które nie mają uzasadnienia medycznego.
- **Ma problemy** ze snem.

SYGNAŁY W ZACHOWANIU DZIECKA

- **Nie chce chodzić do szkoły**, nagle traci zdolność koncentracji uwagi i zaczyna mieć problemy z nauką,
- **Zaczyna zachowywać się agresywnie**,
- **Przejawia nietypowe zachowania seksualne** np. masturbacyjne czy ekshibicjonistyczne,
- **Postępuje się wiedzą** oraz językiem nieadekwatnym do wieku rozwojowego.

CZYNNIKI RYZYKA WYKORZYSTANIA SEKSUALNEGO DZIECKA

Zaniedbanie emocjonalne przez najbliższych

- Znacząco maleje prawdopodobieństwo ujawnienia przez dziecko faktu wykorzystania oraz dostrzeżenia symptomów wykorzystywania seksualnego.
- **Które dzieci częściej padają ofiarą?**

KRYTERIA WYBORU OFIAR PRZEZ SPRAWCÓW

- „Wybrałbym prawdopodobnie to, które wydaje się biedniejsze, dziecko trzymające się na uboczu, albo takie, które uważa, że jest szykanowane przez braci i siostry.....”
- „Znalazłbym dziecko, które nie ma szczęśliwego życia rodzinnego, bo byłoby mi łatwiej zdobyć jego przyjaźń....”
- „Szukaj dziecka, którym łatwiej pokierować. Przystanie na wszystko, co mu powiesz.....”
- „Wybieraj dzieci, które nie są kochane. Staraj się być dla nich miły, dopóki w pełni ci nie zaufają i nie odniesiesz wrażenia, że chętnie będą z tobą współpracować. Wykorzystuj miłość jako przynętę (...). Daj jej złudzenie, że ma swobodę wyboru. Mów jej, że jest wyjątkowa. Wybierz dziecko, które już zostało wykorzystane. Twoja ofiara będzie myślała, że tym razem nie jest tak źle.”

WSKAZÓWKI DLA RODZICÓW I WYCHOWAWCÓW

- Naucz dziecko nazywać wszystkie intymne części ciała.
- Nigdy nie zmuszaj dziecka do całowania lub dotykania kogoś, kiedy nie ma na to ochoty.
- Tłumacz, że okazywanie dorosłym szacunku nie jest równoznaczne ze ślepym posłuszeństwem.
- Naucz dziecko mówić „nie”.
- Uświadom dziecku, że jeśli czuje, że zostało przez kogoś skrzywdzone, zawsze powinno ci o tym opowiedzieć,
- Wymyśl z dzieckiem Wasz rodzinny tajemny kod porozumiewania.
- Odgrywaj z dzieckiem scenki z sytuacjami, które mogą mu się przytrafić,
- Uświadom dziecku, że nawet mili ludzie mogą robić złe rzeczy.

WSKAZÓWKI DLA RODZICÓW I WYCHOWAWCÓW

- Sprawdzaj, jakie strony dziecko przegląda w Internecie, i rozmawiaj o korzystaniu z sieci.
- Nie umieszczaj imienia, nazwiska czy adresu dziecka w żadnym widocznym miejscu.

(Safeguarding Our Children, Committee for Children, The Megan Nicole Kanka Foundation)

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Dr Marcin Bednarczyk

marcinbecker@poczta.onet.pl

